

**HÂKİMLER VE SAVCILAR KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI
-ÖN TASLAK-**

MADDE 1 - 24/2/1983 tarihli ve 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 3- Bu Kanunun uygulanmasında;

- a) Bakan: Adalet Bakanını,
- b) Bakanlık: Adalet Bakanlığını,
- c) Hâkim:

1. Adlî yargıda; bölge adliye mahkemesi başkanı, daire başkanı ve üyelerini, ilk derece mahkemesi başkan ve üyeleri ile hâkimleri; Yargıtay tetkik hâkimlerini, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunda, Adalet Bakanlığının merkez, taşra ve yurtdışı teşkilâtında, bağlı ve ilgili kuruluşlarında, uluslararası kuruluş ve mahkemelerde ya da geçici yetki veya görevlendirme ile başka bir kurum, kurul veya kuruluşta idarî görev yapan hâkimleri,

2. İdarî yargıda; bölge idare mahkemesi başkan ve üyelerini, ilk derece mahkemesi başkan ve üyelerini; Danıştay tetkik hâkimlerini, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunda, Adalet Bakanlığının merkez, taşra ve yurtdışı teşkilâtında, bağlı ve ilgili kuruluşlarında, uluslararası kuruluş ve mahkemelerde ya da geçici yetki veya görevlendirme ile başka bir kurum, kurul veya kuruluşta idarî görev yapan hâkimleri,

- d) Kurul: Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunu,
- e) Savcı;

1. Adlî yargıda; bölge adliye mahkemesi Cumhuriyet başsavcılarını, Cumhuriyet başsavcivekillerini ve Cumhuriyet savcılarını, il ve ilçe Cumhuriyet başsavcılarını, Cumhuriyet başsavcivekillerini, Cumhuriyet savcılarını, Yargıtay Cumhuriyet savcılarını; Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunda, Adalet Bakanlığının merkez, taşra ve yurtdışı teşkilâtında, bağlı ve ilgili kuruluşlarında, uluslararası kuruluş ve mahkemelerde ya da geçici yetki veya görevlendirme ile başka bir kurum, kurul veya kuruluşta idarî görev yapan savcılarını,

2. İdarî yargıda; Danıştay savcılarını, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunda, Adalet Bakanlığının merkez, taşra ve yurtdışı teşkilâtında, bağlı ve ilgili kuruluşlarında, uluslararası kuruluş ve mahkemelerde ya da geçici yetki veya görevlendirme ile başka bir kurum, kurul veya kuruluşta idarî görev yapan savcılarını,

ifade eder.”

MADDE 2 - 2802 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve dördüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

“Hâkimlerin yargı yetkisini kullanmasına ilişkin hususlar ile savcılarının delilleri değerlendirme ve suçu niteleme yetkisi hariç olmak üzere hâkim ve savcılar üzerindeki gözetim yetkisi Kurula aittir. Ancak, idarî görevleri yönünden savcılar; iş ve işleyişleri yönünden adlî ve idarî yargı adalet komisyonları; Bakanlığın merkez, taşra ve yurtdışı teşkilâtında, bağlı ve ilgili kuruluşlarında,

uluslararası kuruluş ve mahkemelerde ya da geçici yetki veya görevlendirme ile başka bir kurum, kurul veya kuruluştaki idarî görev yapan hâkim ve savcılar üzerindeki gözetim yetkisi ise Bakanlığa aittir.”

MADDE 3 - 2802 sayılı Kanununun 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“h) 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçse de; kasten işlenen bir suçtan dolayı altı aydan fazla süreyle hapis cezasına ya da affa uğramış olsa bile Devletin güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, millî savunmaya karşı suçlar, Devlet sırlarına karşı suçlarla, casusluk, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflâs, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama, kaçakçılık suçlarından veya cinsel dokunulmazlığa karşı suçlardan mahkûm olmamak ya da bu suçlardan dolayı haklarında hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararı verilmemiş olmak,”

MADDE 4 - 2802 sayılı Kanununun 9/A maddesinin onbirinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve bu fıkradan sonra gelmek üzere maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiş, devamındaki fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

“Mülâkat, yukarıdaki bentlerde yazılı özelliklerin herbiri yirmişer puan üzerinden değerlendirilerek yapılır. Mülâkat Kurulunun herbir üyesi tarafından verilen puanlar ayrı ayrı tutanağa geçirilerek imzalanır ve tutanakta başkaca bir hususa yer verilmez. Mülâkat sırasında sesli ve görüntülü kayıt yapılmaz. Başarılı sayılmak için, üyelerin yüz tam puan üzerinden verdikleri notların aritmetik ortalamasının en az yetmiş olması şarttır.

Adli ve idarî yargı mülâkatında ayrı ayrı üç defa başarısız olanlar yazılı sınava katılamazlar.”

MADDE 5 - 2802 sayılı Kanununun 21 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“c) Meslekî bilgi ve anlayışları, gayret ve çalışkanlıkları, baktıkları işlerin birikmesine sebep olup olmadıkları, çıkardıkları işlerin miktar ve mahiyetleri, kanun yolu incelemesinden geçen işleri, göreve bağlılıkları, meslekî etik kurallarına uyumları, müfettişlerce ve üst mercilerce haklarında düzenlenen performans değerlendirme ve geliştirme formları ile performans formları ve varsa meslekî eser ve yazıları ile katıldıkları meslek içi ve uzmanlık eğitimleri göz önünde tutularak Kurul tarafından çıkarılacak yönetmelikte belirtilen koşulları taşımaları,”

MADDE 6 - 2802 sayılı Kanununun 23 üncü maddesi, başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Performans formu ve başarı bildirim formu :

Madde 23- Performans formu ve başarı bildirim formu:

a) 1. Yargıtay ve Danıştayda görev yapan hâkim ve savcılar için ilgisine göre Yargıtay Birinci Başkanı, Danıştay Başkanı, daire veya kurul başkanları, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı veya Danıştay Başsavcısı,

2. Bölge adliye mahkemeleri Cumhuriyet başsavcivekilleri ve Cumhuriyet savcıları için bu mahkeme nezdindeki Cumhuriyet başsavcısı,

3. Ağır ceza merkezindeki Cumhuriyet başsavcivekilleri ve Cumhuriyet savcıları ile bağlı ilçe

Cumhuriyet başsavcılarını, Cumhuriyet başsavcivekilleri ve Cumhuriyet savcılarını için bu mahkeme nezdindeki Cumhuriyet başsavcısı,

b) 1. Kurulda geçici veya sürekli olarak çalışan hâkim, savcı ve genel sekreter yardımcılarını için Genel Sekreter; Kurul müfettişleri için Teftiş Kurulu Başkanı; Teftiş Kurulu Başkanı için gözetiminde bulunduğu Daire Başkanı, Genel Sekreter için Kurul Başkanvekili,

2. Bakanlık merkez ve taşra teşkilâtıyla bağlı ve ilgili kuruluşlarında çalışan hâkim, savcı, adalet müfettişi ve iç denetçiler için hâkim sınıfından olan birim amiri; başarı bildirim formları açısından, birim amirleri ve müsteşar yardımcılarını için Adalet Bakanlığı Müsteşarı,

3. Bakanlık yurtdışı teşkilâtı ile uluslararası kuruluşlarda çalışan hâkim ve savcılar için Adalet Bakanlığı Müsteşarı,

tarafından düzenlenir.

Birinci fıkrada belirtilen hâkim ve savcılar hakkında birinci sınıf oluncaya kadar performans formu, birinci sınıf olduktan sonra ise başarı bildirim formu doldurulur.

Birinci fıkranın (a) bendi uyarınca doldurulan performans formu ve başarı bildirim formunda 21 inci maddenin (c) bendinde sayılan hususlar göz önünde bulundurulur.

Haklarında bu madde gereğince performans formu ya da başarı bildirim formu düzenlenecek olanlar, kademe ilerleme ve derece yükselme süresi içinde görevlerini ayrı ayrı yerlerde yapmışlarsa en uzun süre ile buldukları yerin yukarıda belirlenen üst mercilerince işlem yapılır.”

MADDE 7 - 2802 sayılı Kanununun 24 üncü maddesi, başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Müfettişlerce düzenlenecek performans değerlendirme ve geliştirme formları :

Madde 24- Kurul müfettişleri ile adalet müfettişleri, inceledikleri belgelere ve Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi verileri, ilgililerin kendisi tarafından düzenlenecek değerlendirme formu, görüşme ve gözlem gibi yollarla edindikleri bilgilere dayanarak yeterli kanaat sahibi oldukları hâkim ve savcılar hakkında performans değerlendirme ve geliştirme formu düzenlerler. Düzenlenen performans değerlendirme ve geliştirme formları ilgilinin gizli sicil dosyasına konulmak üzere ilgisine göre Kurul veya Bakanlık Teftiş Kurulu Başkanlığına gönderilir. Performans değerlendirme ve geliştirme formlarına ilişkin usûl ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 8 - 2802 sayılı Kanununun 33 üncü maddesi, başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Birinci sınıfa ayrılmış veya birinci sınıf hâkim ve savcılarının çalışmalarının değerlendirilmesi :

Madde 33- Birinci sınıfa ayrılmış veya birinci sınıf hâkim ve savcılarının başarılı olup olmadıkları; müfettiş performans değerlendirme ve geliştirme formları, iş cetvelleri, kanun yolu incelemesinden geçen işleri ile varsa meslekî ve akademik konulardaki faaliyetlerine ilişkin diğer bilgi ve belgeler dikkate alınarak, üç yılda bir Kurulca değerlendirilmesi suretiyle tespit edilir.

Birinci sınıfa ayrılmış veya birinci sınıf hâkim ve savcılarının çalışmalarının değerlendirilmesine dair ilkeler, Kanunda belirtilen esaslar doğrultusunda Kurulca tespit edilerek Resmî Gazetede yayımlanır.”

MADDE 9 - 2802 sayılı Kanununun 34 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 34- Kurulda, Bakanlığın merkez, taşra ve yurtdışı teşkilâtında, bağlı ve ilgili kuruluşlarında, uluslararası kuruluş ve mahkemelerde ya da geçici yetki veya görevlendirme ile başka bir kurum, kurul veya kuruluşta idarî görev yapan hâkimler ve savcılar, adlî ve idarî yargıda görevli hâkim ve savcılar hakkındaki hükümlere tâbidirler. Bu görevlerde geçen süreleri hâkimlik ve savcılık mesleğinde geçmiş sayılır.”

MADDE 10 - 2802 sayılı Kanunun 37 nci maddesi, başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bakanlığın merkez, taşra ve yurtdışı teşkilâtına, bağlı ve ilgili kuruluşlarına atama şartları ve şekli :

Madde 37 – Bakanlığın merkez, taşra ve yurtdışı teşkilâtında bağlı ve ilgili kuruluşlarında idarî görev yapacak hâkim ve savcılar aşağıda belirtilen şekilde atanırlar:

a) 1. Bakanlık tetkik hâkimliğine, hâkimlik ve savcılık mesleğinde fiilen en az beş yıl görev yapmış ve üstün başarısı ile Bakanlık hizmetlerinde yararlı olacağı anlaşılmış bulunanlar arasından muvafakatleri alınarak,

2. İç denetçiliğe, hâkimlik ve savcılık mesleğinde fiilen en az sekiz yıl görev yapmış ve üstün başarısı ile iç denetim hizmetlerinde yararlı olacağı anlaşılmış bulunanlar arasından muvafakatleri alınarak, Adalet Bakanlığı Müsteşarının teklifi üzerine,

3. Bakanlığın yurtdışı ve taşra teşkilâtına, Bakanlığın merkez teşkilâtında görev yapan hâkim ve savcılar arasından,

4. Genel müdürlük daire başkanlıkları ile Strateji Geliştirme Başkanlığı daire başkanlıklarına ise meslekte fiilen en az sekiz yıl çalışmış ve ikinci dereceye yükselmiş bulunan hâkim ve savcılar arasından,

Bakan tarafından atama yapılır.

b) 1. Adalet Bakanlığı Müsteşarlığına, yüksek müşavirliklerine, müsteşar yardımcılıklarına, Teftiş Kurulu Başkanlığına, genel müdürlüklerine, Strateji Geliştirme Başkanlığına, İç Denetim Başkanlığına, Teftiş Kurulu başkan yardımcılıklarına, Yargıtay ve Danıştay üyeliğine seçilme hakkını kaybetmemiş bulunan birinci sınıf; müstakil daire başkanlıklarına, genel müdür yardımcılıklarına ve İşyurtları Kurumu Daire Başkanlığına ise birinci sınıfa ayrılmış hâkim ve savcılar arasından,

2. Adalet müfettişliğine hâkimlik ve savcılık mesleğinde fiilen en az sekiz yıl görev yapmış ve üstün başarısı ile adalet müfettişliği hizmetinde yararlı olacağı anlaşılmış bulunanlar arasından muvafakatleri alınarak; adalet başmüfettişliğine, Teftiş Kurulunda fiilen beş yılını doldurmuş, birinci sınıfa ayrılmış ve birinci sınıfa ayrılma niteliklerini yitirmemiş olan müfettişler arasından, kıdem sırasına göre,

Bakan, Başbakan ve Cumhurbaşkanının imzasını taşıyan müşterek karar ile atama yapılır.

Bakanlığın bağlı ve ilgili kuruluşlarının talepleri doğrultusunda, buralarda geçici veya sürekli olarak çalıştırılacak hâkim ve savcılarını muvafakatlerini alarak görevlendirme ve atama yetkisi Bakana aittir.

Bakanlığın merkez, taşra ve yurtdışı teşkilâtında, bağlı ve ilgili kuruluşlarında, uluslararası kuruluş ve mahkemelerde ya da geçici yetki veya görevlendirme ile başka bir kurum, kurul veya kuruluşta olmayıp, yargı görevinden bu görevlere atanacakların muvafakati alınır.”

MADDE 11 - 2802 sayılı Kanununun 42 nci maddesinin üçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Geçici veya sürekli olarak görevlendirilen veya ataması yapılan hâkim ve savcılarının diğer kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan eşlerinin atamaları, mevzuattaki kısıtlayıcı hükümlere tâbi olmaksızın hâkim ve savcılara bağlı olarak öncelikle yapılır.”

MADDE 12 - 2802 sayılı Kanununun 47 nci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Gecikmesinde sakınca bulunan hallerde, hizmetin aksamaması için Kurulun ilgili dairesinin başkanı veya görevlendireceği bir üye, kadro durumu müsait bulunan bir yargı çevresindeki hâkim veya savcüyü ihtiyaç duyulan başka bir yargı çevresinde görev yapmak üzere geçici olarak yetkili kılabilir. Bu takdirde verilen karar, Kurulun ilgili dairesinin ilk toplantısında onaya sunulur. Geçici yetkili olarak görev yapan hâkim veya savcının değiştirilmesi hâlinde ilgili dairenin yetkili kılacağı hâkim veya savcının gidip göreve başlamasına kadar, önceki yetkilinin yapmış olduğu işlemler geçerlidir.”

MADDE 13 - 2802 sayılı Kanununun 49 uncu maddesi, başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Yurtdışında eğitim ve malî haklar :

Madde 49 - Bilgi ve görgülerini artırmak, meslekleriyle ilgili staj ve araştırma yapmak, kurs, eğitim ve öğrenim görmek üzere seçilen ya da iç veya dış burstan yararlanan hâkim ve savcılar iki yılı; doktora yapmak üzere görevlendirilenler ise üç yılı aşmamak üzere yurtdışına gönderilebilirler. Bu süreler, gerekirse en çok bir katına kadar uzatılabilir.

Bakanlığın merkez, taşra ve yurtdışı teşkilâtında, bağlı ve ilgili kuruluşlarında, uluslararası kuruluş ve mahkemelerde ya da geçici yetki veya görevlendirme ile başka kurum, kurul veya kuruluşlarda görev yapan hâkim ve savcılar Bakanlıkça; diğer hâkim ve savcılar ise Kurulca yurtdışına gönderilebilirler.

Bu suretle yurtdışına gidenlerden üç aydan fazla yurtdışında kalanlar, yurda dönüp mesleğe başladıktan sonra yurtdışında kaldıkları süre kadar mecburî hizmet yapmak zorundadırlar. Ancak mecburî hizmet yapmadan görevden ayrılmak isteyenler, yurtdışında kaldıkları sürede kendilerine ödenen aylık, ödenek, tazminatlar ile her türlü ödemelerin, mecburî hizmetin eksik kalan kısmı ile orantılı miktarını iki kat olarak ödemekle yükümlüdürler.

Bu madde uyarınca yurtdışına gönderilenlere, aylık ve diğer her türlü ödemelerinin kanunî kesintilerinden sonra kalan net tutarının % 60'ı ile gittikleri ülkelerde sürekli görevli bulunan ve dokuzuncu derecenin birinci kademesinden aylık alan dışişleri meslek memurlarına ödenmekte olan yurtdışı aylığının 2/3'ü ödenir. Bunlardan iç ve dış bursla gidenlerin aldıkları burs miktarı, ödenecek 2/3 yurtdışı aylığının altında kaldığı takdirde aradaki fark kendilerine ayrıca ödenir. Ancak şahsen özel burs sağlayan ve bu burstan istifade etmesi için Bakanlıkça kendilerine aylıksız izin verilmesi uygun görülenler bu fıkra hükmünden yararlanamaz.

Bu madde uyarınca yurtdışına gönderilenlere, dışişleri meslek memurlarına ödenen yurtdışı aylığı esas alınarak yapılacak ödeme, her türlü vergiden muaftır.

Bu madde gereğince yurtdışına sürekli veya geçici görevlendirmeye gidenlerin bütün hak ve yükümlülükleri devam eder.”

MADDE 14 - 2802 sayılı Kanunun 50 nci maddesi, başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Yurtdışında sürekli veya geçici görevlendirme ile malî haklar :

Madde 50 - Bakanlığın merkez ve taşra teşkilâtında, bağlı ve ilgili kuruluşlarında görev yapan hâkim ve savcılar, uluslararası mahkeme ve kuruluşlarda görevlendirilmesi Bakan onayı ile; bunun dışında kalanların görevlendirilmesi ise muvafakatleri alınarak Kurulun izni ile Bakanlık tarafından yapılır.

Birinci fıkra uyarınca görevlendirilenler dört yılı aşmamak üzere gönderilebilirler. Bu süre gerekirse en çok bir katına kadar uzatılabilir.

Uluslararası kuruluş ya da mahkemelerin kadrolarına Bakan izni ile geçenler bu süre zarfında aylıksız izinli sayılırlar. Bunlardan hâkimlik ve savcılık mesleğine geri dönmek isteyenler, görevlerinden ayrıldıkları tarihten itibaren otuz gün içinde Kurula başvurmaları halinde, Kurul tarafından başvuru tarihinden itibaren otuz gün içinde mükteseplerine uygun bir göreve atanırlar. Süre geçtikten sonra başvuranlar, görevden çekilmiş sayılarak haklarında 40 ıncı madde hükümleri uygulanır. Bu görevlerde geçen süreler hâkimlik ve savcılık mesleğinde geçmiş sayılır, ilgilinin kademe ve derece ilerlemesinde dikkate alınır ve 49 uncu maddede öngörülen mecburî hizmetten düşülür. Bu görevlerde geçen süreler için emeklilik hakları 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 31 inci maddesi hükümlerine uymak kaydıyla saklı kalır.

Bakanlığın yurtdışı teşkilâtına atanarlara, gittikleri ülkelerde görev aldıkları unvanda sürekli görevli bulunan aynı derecede ve kademedeki aylık alan dışışleri meslek memurlarına ödenmekte olan yurtdışı aylığının tamamı ile 106 ncı maddede belirlenmiş olan yargı ödeneği verilir.

Uluslararası mahkeme ve kuruluşlarda Bakan onayı ile sürekli veya geçici olarak görevlendirilenlere ise gittikleri ülkelerde atandıkları unvanda sürekli görevli bulunan dokuzuncu derecenin birinci kademesinden aylık alan dışışleri meslek memurlarına ödenmekte olan yurtdışı aylığının tamamı ile aylık ve diğer her türlü ödemelerinin kanunî kesintilerinden sonra kalan net tutarının % 60'ı ödenir. Uluslararası mahkeme veya kuruluşlarda görevlendirilenlere çalıştıkları kurum veya kuruluşlardan yapılan ödemeler dışışleri meslek memurlarına ödenen yurtdışı aylığı miktarından düşülür.

Yurtdışında eğitim, geçici veya sürekli görevlendirme ile malî haklara ilişkin usûl ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 15 - 2802 sayılı Kanunun 54 üncü maddesinin başlığı “Çalışma saatleri ve yerleşim yeri” şeklinde değiştirilmiş, maddenin birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve devamındaki fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

“Mesai, nöbet ve işlerin aksatılmaması kaydıyla, hâkim ve savcılar hakkında Devlet Memurları Kanununun ek 20 nci maddesi hükümleri uygulanmaz.”

MADDE 16 - 2802 sayılı Kanunun 58 inci maddesinin başlığı “Sicil ve özlük dosyaları ile meslekî kimlik kartı” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye birinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Hâkim ve savcılara Kurul tarafından meslekî kimlik kartı verilir. Meslekî kimlik kartları tüm resmî ve özel kuruluşlar tarafından kabul edilecek resmî kimlik kartı hükmündedir.”

MADDE 17 - 2802 sayılı Kanununun 71 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye ikinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Soruşturma aşamasında soruşturmayı yapanın, kovuşturma aşamasında Kurulun yedi günden az olmamak üzere verdiği süre içinde veya belirtilen bir tarihte savunmasını yazılı ya da sözlü yapmayan ilgili, savunma hakkından vazgeçmiş sayılır.

Savunma talep yazısında veya sözlü savunma alınması sırasında, isnat edilen fiiller ile soruşturma konuları ayrı ayrı ve açık olarak, yer, zaman ve oluş biçimi gibi hususları içerecek şekilde ilgiliye bildirilir.

İlgililer, soruşturma aşamasında savunmalarının istendiği andan itibaren tanık dinletme ve lehine olan delillerin toplanmasını isteme; kovuşturma aşamasında Kurul tarafından savunmalarının istendiği andan itibaren ise ayrıca, haklarındaki evrakı bizzat veya vekili vasıtasıyla inceleme, suret alma ve yeniden inceleme aşaması hariç olmak üzere Kurulda sözlü veya yazılı olarak kendisi ya da vekili vasıtasıyla savunma yapma hakkına sahiptirler.”

MADDE 18 - 2802 sayılı Kanununun 82 nci maddesi, başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Disiplin ve görev suçlarında izin ve soruşturma mercileri :

Madde 82- Hâkim ve savcılarının görevlerinden dolayı veya görevleri sırasında suç işleyip işlemediklerini, hâl ve eylemlerinin sıfat ve görevleri icaplarına uyup uymadığını araştırma ve gerektiğinde haklarında inceleme ve soruşturma işlemleri, ilgili dairenin teklifi üzerine Kurul Başkanının oluru ile Kurul müfettişlerine yaptırılır. İnceleme ve soruşturma işlemleri, hakkında inceleme veya soruşturma yapılacak olandan daha kıdemli hâkim veya savcı eliyle de yaptırılabilir. İnceleme ve soruşturma ile görevlendirilen hâkim ve savcılar, Kurul müfettişlerinin yetkilerine sahiptir.

Bakanlığın merkez, taşra ve yurtdışı teşkilâtında, bağlı ve ilgili kuruluşlarında, uluslararası kuruluş ve mahkemelerde görev yapan hâkim ve savcılar, geçici yetki veya görevlendirme ile başka bir kurum, kurul veya kuruluşta çalışan hâkim ve savcılar; idarî görevleri yönünden savcılar; komisyon işlerine yönelik görevleri yönünden adalet komisyonu başkan ve üyeleri hakkındaki araştırma, inceleme ve soruşturma işlemleri, Bakan izniyle adalet müfettişlerine yaptırılır. İnceleme ve soruşturma işlemleri, hakkında inceleme veya soruşturma yapılacak olandan daha kıdemli hâkim veya savcı eliyle de yaptırılabilir. İnceleme ve soruşturma ile görevlendirilen hâkim ve savcılar, adalet müfettişlerinin yetkilerine sahiptir.”

MADDE 19 - 2802 sayılı Kanununun 83 üncü maddesi, başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Önceden olur veya izin alınmadan yapılabilecek işler :

Madde 83 – Kurul müfettişleri ile adalet müfettişleri, denetim, araştırma, inceleme veya soruşturma sırasında öğrendikleri disiplin cezasını gerektiren veya görev suçu oluşturan eylemler hakkında, olur veya izin alınması için durumu hemen ilgisine göre Kurula veya Bakanlığa bildirir ve sadece kaybolma ihtimali bulunan delilleri toplar.”

MADDE 20 - 2802 sayılı Kanununun 84 üncü maddesi, başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Görev suçu soruşturmalarında savunma :

Madde 84 - Hâkim ve savcıların görev suçu kapsamında yürütülen soruşturmalarla ilgili savunmaları, soruşturmayı yapan görevlilerin yedi günden az olmamak üzere verdiği süre içinde yazılı şekilde veya belirlenen bir tarihte sözlü olarak alınır. Savunma yazısında veya sözlü savunma alınması sırasında ilgiliye, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununda şüpheliye tanınan haklar hatırlatılır ve isnat edilen fiiller ile soruşturma konuları ayrı ayrı ve açık olarak, yer, zaman ve oluş biçimi gibi hususları içerecek şekilde maddî olaylar bildirilir. Süresi içinde veya belirtilen tarihte savunmasını yapmayan, bu hakkından vazgeçmiş sayılır.

Yürütülen soruşturma kapsamında, disiplin suçu ve görev suçunun bir arada bulunması durumunda, savunma bu maddeye göre verilir ve evrakın tamamı hakkında görev suçuna ilişkin hükümler uygulanır.”

MADDE 21 - 2802 sayılı Kanunun 87 nci maddesi, başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Araştırma, inceleme ve soruşturmanın tamamlanması üzerine yapılacak işlemler :

Madde 87 – Hâkim ve savcılar hakkında, tamamlanan araştırma inceleme ve soruşturma evrakı Kurula gönderilir. Kurulun ilgili dairesi tarafından yapılan inceleme sonunda;

a) Araştırma veya inceleme evrakı üzerine; soruşturma yapılmasına yer olmadığına ya da soruşturma oluru alınması için teklifte bulunulmasına,

b) Soruşturma evrakı üzerine;

1. Disiplin ve cezaî yönden kovuşturma yapılmasına gerek görülmemesi hâlinde, soruşturma evrakının işlemden kaldırılmasına,

2. Disiplin yönünden kovuşturma yapılmasına gerek görülmesi hâlinde, ilgilinin savunması alınarak ceza tayinine yer olmadığına veya eyleme uyan disiplin cezasının verilmesine,

3. Cezaî yönden kovuşturma yapılmasına izin verilmesi hâlinde, evrakın yetkili ve görevli adli mercie gönderilmesine,

karar verilir.

Bakanlığın merkez, taşra ve yurtdışı teşkilâtında, bağlı ve ilgili kuruluşlarında, uluslararası kuruluş ve mahkemelerde, geçici yetki veya görevlendirme ile başka bir kurum, kurul veya kuruluştaki görev yapan hâkim ve savcılar; idarî görevleri yönünden savcılar; komisyon işlerine yönelik görevleri yönünden adalet komisyonu başkan ve üyeleri hakkındaki disiplin cezasını gerektiren veya görev suçu oluşturan eylemler nedeniyle düzenlenen inceleme ve soruşturma evrakı Bakanlığa gönderilir. Bakanlık Ceza İşleri Genel Müdürlüğüne düzenlenecek düşünce yazısı üzerine;

a) Araştırma veya inceleme sonucunda; soruşturma yapılmasına yer olmadığına ya da soruşturma izni verilmesine,

b) Soruşturma sonucunda;

1. Disiplin ve cezaî yönden kovuşturma yapılmasına gerek görülmemesi hâlinde, soruşturma evrakının işlemden kaldırılmasına,

2. Disiplin yönünden kovuşturma yapılmasına gerek görülmesi hâlinde, evrakın Kurula gönderilmesine,

3. Cezaî yönden kovuşturma yapılmasına izin verilmesi hâlinde, evrakın yetkili ve görevli adli mercie gönderilmesine,

Bakanlık tarafından karar verilir.”

MADDE 22 - 2802 sayılı Kanunun 89 uncu maddesi, başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kovuşturma izni üzerine evrakın gönderileceği merciler ve bu mercilerin yapacağı işlemler:

Madde 89- Hâkim ve savcılar hakkında görevlerinden dolayı veya görevleri sırasında işledikleri suçlar nedeniyle kovuşturma yapılmasına izin verilmesi hâlinde ilgisine göre Kurul veya Bakanlık tarafından, evrak;

a) Bölge adliye mahkemesinde görev yapanlar için ilgilinin yargı çevresinde bulunduğu bölge adliye mahkemesine en yakın bölge adliye mahkemesi Cumhuriyet başsavcılığına,

b) Adlî ve idarî yargı ilk derece mahkemelerinde görev yapanlar için ilgilinin yargı çevresinde bulunduğu ağır ceza mahkemesine en yakın ağır ceza mahkemesi Cumhuriyet başsavcılığına,

c) Kurulda, Bakanlığın merkez, taşra ve yurtdışı teşkilâtında, bağlı ve ilgili kuruluşlarında, uluslararası kuruluş ve mahkemelerde, geçici yetki veya görevlendirme ile başka bir kurum, kurul veya kuruluşta görev yapan hâkim ve savcılar hakkındaki evrak ise Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına, gönderilir.

Cumhuriyet başsavcısı veya görevlendireceği başsavcivekili onbeş gün içinde iddianamesini düzenleyerek evrakı, kovuşturma açılmasına veya kovuşturma açılmasına yer olmadığına karar verilmek üzere ilgisine göre bölge adliye mahkemesinin suç türüne göre görevli ceza dairesine veya ağır ceza mahkemesine verir.

Bölge adliye mahkemesinin suç türüne göre görevli ceza dairesi veya ağır ceza mahkemesi tarafından iddianamenin bir örneği Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince, ilgiliye tebliğ olunur. Bu tebliğ üzerine ilgili, Kanunda yazılı süre içinde delil toplanmasını ister veya kabul edilebilir istekte bulunursa bu husus göz önünde tutulur ve gerekirse soruşturma başkan tarafından derinleştirilir. Yapılan bu işlemler sonucunda, kovuşturma açılmasına veya kovuşturma açılmasına yer olmadığına dair karar verilir. Kovuşturma açılmasına dair karar verilmesi durumunda evrak hemen bu Kanunda belirlenen kovuşturma mercilerine gönderilir.”

MADDE 23 - 2802 sayılı Kanunun 90 ıncı maddesi, başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kovuşturma mercileri :

Madde 90– Haklarında görevlerinden dolayı veya görevleri sırasında işlenen suçlar nedeniyle kovuşturma açılmasına karar verilenlerden;

a) Bölge adliye mahkemelerinde görev yapan hâkim ve savcılarının kovuşturmaları, ilgilinin yargı çevresinde bulunduğu bölge adliye mahkemesinin suç türüne göre görevli ceza dairesinde,

b) Adlî ve idarî yargı ilk derece mahkemelerinde görev yapan hâkim ve savcılarının kovuşturmaları, ilgilinin yargı çevresinde bulunduğu bölge adliye mahkemesinin suç türüne göre görevli ceza dairesinde,

görülür.

Evrakı Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilenlerin kovuşturmaları ise Ankara Bölge Adliye Mahkemesinin suç türüne göre görevli ceza dairesinde yapılır.

Hâkim ve savcılar ile iştirak hâlinde suç işleyenlerin soruşturma ve kovuşturmaları, hâkim ve savcılarinkiyile birleştirilemez; bunların soruşturma ve kovuşturmaları, kendilerinin tâbi oldukları usûllere göre yürütülür.”

MADDE 24 - 2802 sayılı Kanunun 93 üncü maddesi, başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kişisel suçlar ve kabahat eylemleri :

Madde 93 - Hâkim ve savcılarının kişisel suçları hakkındaki soruşturma, ilgilinin yargı çevresinde bulunduğu ağır ceza mahkemesine en yakın ağır ceza mahkemesi Cumhuriyet başsavcısı veya görevlendireceği başsavcivekilince; kovuşturma o yer ağır ceza mahkemesince yapılır.

Kurulda, Bakanlığın merkez, taşra ve yurtdışı teşkilâtında, bağlı ve ilgili kuruluşlarında, uluslararası kuruluş ve mahkemelerde, geçici yetki veya görevlendirme ile başka bir kurum, kurul veya kuruluştaki görev yapan hâkim ve savcılarının kişisel suçları hakkındaki soruşturma Ankara Cumhuriyet Başsavcısı veya görevlendireceği başsavcivekilince; kovuşturma Ankara ağır ceza mahkemesince yapılır.

Hâkim ve savcılarının kabahat eylemleri hakkında idarî yaptırım kararı verme yetkisi, ilgilinin yargı çevresinde bulunduğu ağır ceza mahkemesine en yakın ağır ceza mahkemesi Cumhuriyet başsavcısına veya görevlendireceği başsavcivekiline; Kurulda, Bakanlığın merkez, taşra ve yurtdışı teşkilâtında, bağlı ve ilgili kuruluşlarında, uluslararası kuruluş ve mahkemelerde, geçici yetki veya görevlendirme ile başka bir kurum, kurul veya kuruluştaki görev yapan hâkim ve savcılar hakkında ise Ankara Cumhuriyet Başsavcısına veya görevlendireceği başsavcivekiline aittir.

Kabahat eylemleriyle ilgili tüm işlemler 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu hükümlerine göre yürütülür. Ancak, başvuru ve itirazları inceleme yetkisi, idarî yaptırım kararını veren Cumhuriyet başsavcılığının bulunduğu yer mahkemelerine aittir.”

MADDE 25 - 2802 sayılı Kanunun 99 uncu maddesi, başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Hâkim ve savcılarının denetimi :

Madde 99 - a) Hâkim ve savcılarının görevlerini; kanun, tüzük, yönetmelik ve genelgelere (hâkimler için idarî nitelikteki genelgelere) uygun olarak yapıp yapmadıklarını denetleme; görevlerinden dolayı veya görevleri sırasında suç işleyip işlemediklerini, hâl ve eylemlerinin sıfat ve görevleri icaplarına uyup uymadığını araştırma ve gerektiğinde haklarında inceleme ve soruşturma işlemleri Kurul müfettişleri,

b) Bakanlığın merkez, taşra ve yurtdışı teşkilâtında, bağlı ve ilgili kuruluşlarında, uluslararası kuruluş ve mahkemelerde, geçici yetki veya görevlendirme ile başka bir kurum, kurul veya kuruluştaki görev yapan hâkim ve savcılarının, idarî görevleri yönünden savcılarının, komisyon işlerine yönelik görevleri yönünden adalet komisyonu başkan ve üyelerinin denetimi; adalet müfettişleri ile hâkim ve savcı mesleğinden olan iç denetçiler; araştırma, inceleme ve soruşturma işlemleri ise adalet müfettişleri,

tarafından ilgili kanunlarda yazılı hükümler uyarınca yapılır.

Kurul müfettişleri, adalet müfettişleri ve iç denetçilerin sınıf, derece ve görev unvanları, bu Kanuna bağlı (1) ve (2) sayılı cetvellerde gösterilmiştir.”

MADDE 26 - 2802 sayılı Kanunun 106 ncı maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kurul müfettişleri ile adalet müfettişlerine 103 üncü maddeye göre ödenmekte olan brüt aylık tutarlarının % 5'i oranında ek ödemede bulunulur.”

MADDE 27 - 2802 sayılı Kanunun;

a) 10 uncu maddesinin dördüncü fıkrasında geçen “bir yılını” ibaresi “altı ayını”,

b) 22 nci maddesinin birinci ve dördüncü fıkralarında ve 29 uncu maddesinin birinci ve dördüncü fıkralarında yer alan “Resmi Gazete’de” ibareleri “Kurulun internet sitesinde”; 22 nci maddesinin üçüncü fıkrasında ve 29 uncu maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “Kurul” ibaresi “Kurulun ilgili dairesi”,

c) 41 inci maddesinin birinci fıkrasında, 48 inci maddesinin dördüncü fıkrasında, 51 inci maddesinin birinci ve üçüncü fıkralarında, 56 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında, 65 inci maddesinin ikinci fıkrasının (e) bendinde, 88 inci maddesinin birinci fıkrasında, 94 üncü maddesinin ikinci fıkrasında, 95 inci maddesinin birinci fıkrasında, 96 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Adalet Bakanlığına” ibareleri “Kurula”,

d) 41 inci maddesinin birinci fıkrasında ve 74 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Adalet Bakanlığı” ibareleri “Kurul”,

e) 48 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “Adalet Bakanının” ibaresi “Kurulun”,

f) 56 ncı maddesinin birinci fıkrasında, 57 nci maddesinin birinci fıkrasında, 119 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Adalet Bakanlığınca” ibareleri “Kurulca”,

g) 59 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “verilen hal kağıtları” ibaresi “doldurulan performans değerlendirme ve geliştirme formları”; aynı fıkrada yer alan “sicil raporlarıyla” ibaresi “performans formları veya başarı bildirim formlarıyla”,

h) 61 inci maddesinin başlığında ve birinci fıkrasında yer alan “sicil vermeye” ibareleri “performans formu veya başarı bildirim formu doldurmaya”; aynı fıkrasında yer alan “sicil fişlerinin” ibaresi “performans formlarının ve başarı bildirim formlarının”,

ı) 62 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Adalet Bakanlığına” ibaresi, “ilgisine göre Kurula veya Bakanlığa”,

i) 80 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde ve 92 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “son soruşturmanın” ibareleri “kovuşturma”,

j) 85 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “son soruşturma” ibaresi “kovuşturma”,

k) 91 inci maddesinin başlığında ve birinci fıkrasında yer alan “son soruşturma” ibareleri “kovuşturma”; aynı fıkrasında yer alan “son soruşturmadan” ibaresi “kovuşturmadan”,

l) 114 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin birinci alt bendinde yer alan “sözlü” ibaresi “mülakat”,

şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 28 - 2802 sayılı Kanuna aşağıdaki ek maddeler eklenmiştir.

“EK MADDE 2 - 2802 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin birinci sınıf bölümüne “Adalet Bakanlığı Teftiş Kurulu Başkanlığı” ibaresinden önce gelmek üzere “Kurul Teftiş Kurulu Başkanlığı”, sonra gelmek üzere “Adalet Bakanlığı İç Denetim Başkanlığı”, (2) sayılı cetvelin “Birinci Sınıf

Bölümü”nde yer alan “Adalet Bakanlığı Teftiş Kurulu Başkanlığı” ibaresinden sonra gelmek üzere “Adalet Bakanlığı İç Denetim Başkanlığı” ibareleri eklenmiştir.

EK MADDE 3 - 20/2/2006 tarih ve 2006/10809 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına ekli listenin 2 nci sırasında Adalet Bakanlığına tahsis edilen iç denetçi kadrolarının sınıf ve dereceleri ekli tabloda gösterilen şekilde değiştirilmiş, 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye bağlı cetvellerin ilgili bölümlerine eklenmiştir.

EK MADDE 4 – Adalet Bakanlığı merkez teşkilâtında kullanılmak üzere, ilişik (1) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek, 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye ekli (II) sayılı Cetvelin ilgili bölümüne eklenmiştir.”

MADDE 29 - 2802 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

“Geçici Madde 19 - Bölge adliye mahkemeleri faaliyete geçinceye kadar, bu Kanunla, hâkim ve savcıların kovuşturmasıyla ilgili olarak bölge adliye mahkemelerine verilen yetki ve görevler, bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önceki dönemde yetkili ve görevli olan merciler tarafından yerine getirilir.

Geçici Madde 20 - 2802 sayılı Kanunun 9/A maddesine eklenen onikinci fıkra hükmü, bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce ilân edilen ancak henüz yapılmamış yazılı yarışma sınavlarında uygulanmaz.”

MADDE 30 - 5235 sayılı Kanunun 48 inci maddesinde geçen “denetimleri,” ibaresinden sonra gelmek üzere “ilgisine göre Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu başmüfettişleri ve” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 31 – a) 24/2/1983 tarihli ve 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 6, 25, 26, 28, 73, 86, 100 ve 101 inci maddeleri, 76 ncı maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkraları, 20 nci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “Personel Genel Müdürlüğüne” ibaresi, 22 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna” ve üçüncü fıkrasında yer alan “İtirazları İnceleme Kuruluna” ibareleri, 29 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca” ve üçüncü fıkrasında yer alan “İtirazları İnceleme Kuruluna” ibareleri ile

b) 26/09/2004 tarihli ve 5235 sayılı Adlî Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanunun 47 nci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları,

yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 32 - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 33 - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

GENEL GEREKÇE

1982 Anayasasının bazı maddeleri, 7 Mayıs 2010 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde kabul edilen, 13 Mayıs 2010 tarihinde halkoyuna sunulmak üzere Resmî Gazetede yayımlanan ve Anayasada önemli değişiklikler içeren 5982 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun, 12 Eylül 2010 günü halkımızın yüzde 57.88'i tarafından kabul edilmesiyle değiştirilmiştir.

Yapılan bu değişikliklerle, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun yapısıyla ilgili değişiklikler başta olmak üzere, pozitif ayrımcılıktan çocuk haklarına, sendikal özgürlüklerin genişletilmesinden Kamu Denetçiliği Kurumunun kurulmasına, askeri yargının görev alanının daraltılmasından Anayasa Mahkemesinin yapısına kadar pek çok alanda önemli reformlar gerçekleştirilmiştir.

5982 sayılı Kanunla Anayasanın 159 uncu maddesinde yapılan değişikliklerle, öncelikle, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu kendisine ait sekreteryaya kavuşturulmuş, üç daire ve Genel Kurul şeklinde çalışması benimsenmiş, meslekten çıkarma cezalarına karşı yargı yolu açılmış, Teftiş Kurulu Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna bağlanmış, hâkimlerle ilgili denetim işlemleri ile soruşturma izni konusundaki Adalet Bakanının yetkileri büyük ölçüde Kurula devredilmiştir.

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun yapısına ilişkin Anayasanın 159 uncu maddesinde yapılan değişikliğin hayata geçirilebilmesi için, 13/5/1981 tarihli ve 2461 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununu yürürlükten kaldıran 11/12/2010 tarihli ve 6087 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanunu 18 Aralık 2010 tarihli ve 27789 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bilindiği üzere, hâkim ve savcılarının haklarında yapılacak olan denetim, araştırma, inceleme ve soruşturma dahil özlük hakları 2802 sayılı Kanunda düzenlenmektedir. Anayasanın 144 ve 159 uncu maddelerinde yapılan değişiklik ve bu değişikliğe uyum sağlamak amacıyla kanunlaştırılan 6087 sayılı Kanunda öngörülen düzenlemelerle Adalet Bakanlığının hâkim ve savcılarının özlük işlerine yönelik yapacağı işlemler Kurula devredilmiştir. Bunun sonucu olarak söz konusu düzenlemelere paralellik sağlanması ve özellikle Kurul müfettişleri ile adalet müfettişlerinin görev ve yetkilerinin belirlenmesi amacıyla 2802 sayılı Kanunda da değişiklik yapılması zorunluluğu ortaya çıkmıştır.

Söz konusu zorunluluğun bir sonucu olarak hazırlanan ön taslağa göre;

- Hâkimlerin yargı yetkisi kapsamındaki görevleri hariç olmak üzere hâkim ve savcılar üzerindeki gözetim yetkisi kural olarak Kurula ait olacaktır.

- Müfettişlerce hâl kağıtları yerine, daha objektif kriterlerin dikkate alındığı performans değerlendirme ve geliştirme formları doldurulacaktır.

- Hâkim ve savcılarının derece yükselme koşullarıyla, birinci sınıfa ayrılmış ve birinci sınıf hâkim ve savcılarının çalışmalarının değerlendirilmesinde, hâkim ve savcının performansının ölçülmesini ön plana çıkartan, sübjektif değerlendirmelere neden olabilecek unsurlardan arındırılmış yöntemler kullanılacaktır.

- Disiplin suçu soruşturma ve kovuşturmalarında savunma hakkının kapsamı genişletilmektedir.

- Hâkim ve savcılarının görevlerini; kanun, tüzük, yönetmelik ve genelgelere (hâkimler için idarî nitelikteki genelgelere) uygun olarak yapıp yapmadıklarını denetleme; görevlerinden dolayı veya görevleri sırasında suç işleyip işlemediklerini, hâl ve eylemlerinin sıfat ve görevleri icaplarına uyup uymadığını araştırma ve gerektiğinde haklarında inceleme ve soruşturma işlemleri Kurul müfettişleri tarafından yapılacaktır.

- Bakanlığın merkez, taşra ve yurtdışı teşkilâtında, bağlı ve ilgili kuruluşlarında, uluslararası kuruluş ve mahkemelerde görev yapan hâkim ve savcılarının, geçici yetki veya görevlendirme ile başka

bir kurum, kurul veya kuruluşta çalışan hâkim ve savcıların, idarî görevleri yönünden savcıların, komisyon işlerine yönelik görevleri yönünden adalet komisyonu başkan ve üyelerinin denetimi; adalet müfettişleri ile hâkim ve savcı mesleğinden olan iç denetçiler; araştırma, inceleme ve soruşturma işlemleri ise adalet müfettişleri tarafından yapılacaktır.

- Görev suçlarında kovuşturma mercii bölge adliye mahkemeleri olacaktır.

Diğer taraftan, günümüzde meydana gelen sosyal, siyasal ve ekonomik gelişmeler karşısında, hâkim ve savcıların çalışma şartlarının iyileştirilmesi, moral değerlerinin yükseltilmesi amacıyla da ön taslakta düzenlemeler yapılmaktadır. Bu kapsamda yapılan düzenlemelere örnek olarak, çalışma saatleri dışında seyahat özgürlüğüne getirilen kısıtlamanın kaldırılması, yurtdışında görevlendirilenlerin özlük haklarının iyileştirilmesi ve meslekî kimliklerinin resmî kimlik kartı olarak kabul edilmesi sayılabilecektir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1 - Bölge adliye mahkemelerinde çalışan, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunda görev yapan, Adalet Bakanlığının taşra ve yurtdışı teşkilâtında, uluslararası kuruluş ve mahkemelerde ya da geçici yetki veya görevlendirme ile başka bir kurum, kurul veya kuruluşta idarî görev yapan hâkim ve savcılara da tanım maddesinde yer verilmiştir. Ayrıca Kanunda geçen Adalet Bakanı, Adalet Bakanlığı ve Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu ibarelerini tanımlamak amacıyla maddede gerekli değişiklikler yapılmaktadır.

MADDE 2 - Maddeyle, hâkimlerin yargı yetkisini kullanmasına ilişkin hususlar ile savcıların delilleri değerlendirme ve suçu niteleme yetkisi hariç olmak üzere hâkim ve savcılar üzerindeki gözetim yetkisinin Kurula ait olduğu; ancak, idarî görevleri yönünden savcıların; iş ve işleyişleri yönünden adli ve idarî yargı adalet komisyonlarının; Bakanlığın merkez, taşra ve yurtdışı teşkilâtında, bağlı ve ilgili kuruluşlarında, uluslararası kuruluş ve mahkemelerde ya da geçici yetki veya görevlendirme ile başka bir kurum, kurul veya kuruluşta idarî görev yapan hâkim ve savcılar üzerindeki gözetim yetkisinin ise Bakanlığa ait olduğu düzenlenmektedir.

MADDE 3 - Maddeyle, hâkimlik ve savcılık adaylığına atanabilmek için gerekli şartlara ilişkin (h) bendinde yapılan düzenlemeyle 5237 sayılı Kanunla uyumun sağlanması amaçlanmaktadır. Ayrıca bentte sayılan suçlar açısından “hükümün açıklanmasının geri bırakılması kararı verilmemiş olmak” hususuna da adaylığa alınma nitelikleri arasında yer verilmektedir.

MADDE 4 - Maddeyle 2802 sayılı Kanunun 9/A maddesinin onbirinci fıkrasında değişiklik yapılırken, söz konusu maddeye onbirinci fıkradan sonra gelmek üzere yeni bir fıkra eklenmektedir.

2802 sayılı Kanunun 9/A maddesinin onbirinci fıkrasında yer alan mevcut düzenlemede mülâkat kurulunun her bir üyesi tarafından verilen puanların ayrı ayrı tutanağa geçirileceği öngörülmüştür. Danıştayın pek çok kararında, icraî nitelikte bir işlem olmasına karşın mülâkatta ilgilinin ifade ve bir konuyu kavrayıp özetleme yeteneği ile genel davranış ve tepkilerinin mesleğe uygunluğu ve liyakati açısından değerlendirme yapıldığı, dış görünüşü itibarıyla yadırganacak hâlinin bulunup bulunmadığının tespit edildiği, ilgilinin mülâkat anındaki konuşmaları, hâl ve hareketleri ile genel durumunun sonradan aynı şekilde tekrarlanmasının mümkün olmadığı, aynı kişinin aynı mülâkat kurulu karşısında aynı soruların sorulması vasıtasıyla mülâkata alındığı durumlarda bile performansının farklılaşabileceği, bu nedenle yargısal denetimin mülâkat için öngörülen şekil ve usul kurallarına uyulup uyulmadığı, mülâkat kurulunun usulüne uygun oluşturulup oluşturulmadığı gibi konularla sınırlı olacağı belirtilmiştir.

Ayrıca, sınav sırasında ses ve görüntü kaydının mesleğin gerekleri bakımından değerlendirme kapsamında bulunmayan, bir kısım başka yeteneklerin ön plana çıkmasını sağlayacağı, mülâkatın amacı ile uyuşmayan sonuçlara neden olacağı ve yeniden değerlendirme ya da denetim açısından işlevsel olmadığı açıktır. Bunun yanı sıra, adayların mülâkattaki davranışlarının ve verdikleri cevapların sesli ve görüntülü kayda alınması Anayasanın 20 nci maddesinde düzenlenen özel hayatın gizliliği ilkesine aykırılık oluşturacağından kişinin özel hayatına müdahale niteliğindeki mülâkat sırasında sesli ve görüntülü kayıt tutulması mümkün değildir.

Anayasa Mahkemesinin 07/02/2007 tarihli ve E. 2005/47, K. 2007/14 sayılı Kararında, yazılı sınavdan geçerek yeterli hukuk bilgisine sahip olduğu kabul edilen aday adaylarının meslek için gerekli olan genel ve fizikî görünüm, intikal ve kavrama yeteneği gibi özelliklerin karşılıklı görüşme olan mülâkat sonucu saptanabileceğinin açık olduğu belirtilmiştir. Sınav niteliği taşımayan mülâkatta

meslekî bilginin ölçülmesi amaçlanmamaktadır. Bu itibarla, mülâkatta sorulan soruların ve bu sorulara verilen cevapların, ilgililerin değerlendirilmesine ilişkin puanların gerekçelendirilmesi zorunlu değildir.

Açıklanan nedenlerle onbirinci fıkrada değişiklik yapılarak, mülâkat kurulunun her bir üyesi tarafından verilen puanlar ayrı ayrı tutanağa geçirilerek imzalanacağı ve tutanakta başkaca bir hususa yer verilmeyeceği, ayrıca mülâkat sırasında sesli ve görüntülü kayıt yapılmayacağı öngörülmektedir.

Kanunda öngörülen koşullar yönünden mülâkat heyeti tarafından üç kez değerlendirilip yetersiz bulunan bir kişinin müteakip sınavlara girerek tekrar mülâkat için kurulun önüne gelmesinin hem kişiler hem de kurul açısından emek ve zaman israfına yol açacağı düşüncesiyle, maddeye onbirinci fıkradan sonra gelmek üzere eklenen yeni fıkra ile, adlî ve idarî yargı mülâkatında ayrı ayrı üç defa başarısız olanların artık yapılacak olan yeni yazılı yarışma sınavına katılamayacakları yönünde düzenleme yapılmaktadır. Bu düzenlemeyle adlî yargı mülâkatında üç defa başarısız olan kişi bir daha adlî yargı yazılı yarışma sınavına katılamayacak, aynı şekilde idarî yargı mülâkatında üç defa başarısız olan kişi bir daha idarî yargı yazılı yarışma sınavına katılamayacaktır.

MADDE 5 - Hâkim ve savcılarının derece yükselmesinde dikkate alınan unsurların daha objektif kriterlere bağlanması, hâkim ve savcılarının not kaygısından uzak tutulmasının sağlanması amacıyla 2802 sayılı Kanununun 21 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi değiştirilmektedir. Değişiklikle, hâkim ve savcılarının meslekî bilgi ve anlayışlarının, gayret ve çalışkanlıklarının, baktıkları işlerin birikmesine sebep olup olmadıklarının, çıkardıkları işlerin miktar ve mahiyetlerinin, kanun yolu incelemesinden geçen işlerinin, göreve bağlılıklarının, meslekî etik kurallarına uyumlarının, üst mercilerce ve müfettişlerce haklarında düzenlenen performans değerlendirme ve geliştirme formları ile performans formlarının ve varsa meslekî eser ve yazıları ile katıldıkları meslek içi ve uzmanlık eğitimlerinin göz önünde tutularak Kurul tarafından çıkarılacak yönetmelikte belirtilen koşulları taşımaları gerektiği öngörülmektedir. Yapılan düzenlemeyle “hâl kâğıtları” “performans değerlendirme ve geliştirme formu” ve “sicil fişleri” ise “performans formu” olarak adlandırılmaktadır.

MADDE 6 - Maddeyle 2802 sayılı Kanununun 23 üncü maddesi başlığıyla birlikte değiştirilmektedir.

Değişiklikle, üst mercilerce sicil yerine, hâkim ve savcılarının çalışmalarının daha objektif değerlendirilmelere tabî tutulacağı performans formlarının doldurulması öngörülmektedir. Diğer taraftan uygulamada, Kurulun ilke kararı uyarınca, birinci sınıf hâkim ve savcılarının başarılarının belirlenmesi amacıyla üst mercilerce doldurulan başarı bildirim formları da, madde metnine işlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, performans formu ve başarı bildirim formunun kimler için hangi mercii tarafından doldurulacağı düzenlenmektedir.

İkinci fıkrasında, maddenin birinci fıkrasında belirtilen hâkim ve savcılar hakkında birinci sınıf oluncaya kadar performans formu, birinci sınıf olduktan sonra ise başarı bildirim formu doldurulacağı öngörülmektedir.

Üçüncü fıkrasında, maddenin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca doldurulan performans formu ve başarı bildirim formunda 21 inci maddenin (c) bendinde sayılan hususların göz önünde bulundurulacağı hükme bağlanmaktadır.

Dördüncü fıkrasında Haklarında 23 üncü madde gereğince performans formu ya da başarı bildirim formu düzenlenecek olanların, kademe ilerleme ve derece yükselme süresi içinde görevlerini ayrı ayrı yerlerde yapmış olmaları hâlinde, en uzun süre ile buldukları yerin maddede belirlenen üst mercilerince işlem yapılacağı düzenlenmektedir.

MADDE 7 - Kurul müfettişleri ile adalet müfettişleri tarafından düzenlenen hâl kağıtları yerine, daha objektif kriterlere bağlı olarak düzenlenecek olan performans değerlendirme ve geliştirme formlarıyla hâkim ve savcılar değerlendirilmesi; ayrıca anayasa değişikliğiyle birlikte Kurula bağlı olarak çalışacak olan Kurul müfettişlerinin de madde metnine işlenmesi amacıyla 2802 sayılı Kanunun 24 üncü maddesi, başlığıyla birlikte değiştirilmektedir. Yapılan değişiklikle Kurul ve adalet müfettişlerinin, inceledikleri belgelere ve Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi verilerine, ilgililerin kendisi tarafından düzenlenecek değerlendirme formuna, görüşme ve gözlem gibi yollarla edindikleri bilgilere dayanarak yeterli kanaat sahibi oldukları hâkim ve savcılar hakkında performans değerlendirme ve geliştirme formu düzenlemeleri; düzenlenen performans değerlendirme ve geliştirme formlarının ilgilinin gizli sicil dosyasına konulmak üzere ilgisine göre Kurul veya Bakanlık Teftiş Kurulu Başkanlığına gönderilmesi; performans değerlendirme ve geliştirme formlarına ilişkin usul ve esasların yönetmelikle düzenlenmesi öngörülmektedir.

MADDE 8 - 2802 sayılı Kanunun 33 üncü maddesi, başlığıyla birlikte değiştirilmektedir.

Birinci sınıfa ayrılmış hâkim ve savcılar da bu madde kapsamına alınması, hâl kağıtlarının yerini alan performans değerlendirme ve geliştirme formlarının madde metnine işlenmesi, ayrıca not oranlarının değerlendirme kriteri olmaktan çıkartılması amacıyla madde metninde değişiklik yapılmaktadır.

Yapılan değişiklikle, maddenin birinci fıkrasında, birinci sınıfa ayrılmış veya birinci sınıf hâkim ve savcılar başarılı olup olmadıklarının; müfettiş performans değerlendirme ve geliştirme formları, iş cetvelleri, kanun yolu incelemesinden geçen işleri ile varsa meslekî ve akademik konulardaki faaliyetlerine ilişkin diğer bilgi ve belgelerin dikkate alınarak, üç yılda bir Kurulca değerlendirilmesi suretiyle tespit edileceği öngörülmektedir.

İkinci fıkrada ise birinci sınıfa ayrılmış veya birinci sınıf hâkim ve savcılar çalışmalarının değerlendirilmesine dair ilkelerin, Kanunda belirtilen esaslar doğrultusunda Kurulca tespit edilerek Resmî Gazetede yayımlanacağı düzenlenmektedir.

MADDE 9 - Anayasa değişikliğinin zorunlu sonucu olarak, Kurulda çalışmaya başlayacak hâkim ve savcılar ile gelişen şartlar nedeniyle ihtiyacı karşılamak amacıyla yurtdışı teşkilatı, uluslararası mahkeme ve kuruluşlar gibi yerlerde görev alan hâkim ve savcıların madde metnine işlenmesi amacıyla 2802 sayılı Kanunun 34 üncü maddesi değiştirilmektedir.

Yapılan değişiklikle, Kurulda, Bakanlığın merkez, taşra ve yurtdışı teşkilâtında, bağlı ve ilgili kuruluşlarında, uluslararası kuruluş ve mahkemelerde ya da geçici yetki veya görevlendirme ile başka bir kurum, kurul veya kuruluştaki idarî görev yapan hâkimler ve savcılar, adlî ve idarî yargıda görevli hâkim ve savcılar hakkındaki hükümlere tâbi olduğu; bu görevlerde geçen sürelerin hâkimlik ve savcılık mesleğinde geçmiş sayılacağı öngörülmektedir.

MADDE 10 - Bakanlığın merkez teşkilâtında kurulan yeni birimlerde, Bakanlığın taşra ve yurtdışı teşkilâtında, bağlı ve ilgili kuruluşlarında, uluslararası kuruluş ve mahkemelerde görev alabilecek hâkim ve savcılar belirlemek amacıyla 2802 sayılı Kanunun 37 nci maddesi, başlığıyla birlikte değiştirilmektedir.

Maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde; Bakanlık tetkik hâkimliğine, hâkimlik ve savcılık mesleğinde fiilen en az beş yıl görev yapmış ve üstün başarısı ile Bakanlık hizmetlerinde yararlı olacağı anlaşılmış bulunanlar arasından muvafakatleri alınarak; İç denetçiliğe, hâkimlik ve savcılık

mesleğinde fiilen en az sekiz yıl görev yapmış ve üstün başarısı ile iç denetim hizmetlerinde yararlı olacağı anlaşılmış bulunanlar arasından muvafakatleri alınarak, Adalet Bakanlığı Müsteşarının teklifi üzerine; Bakanlığın yurtdışı ve taşra teşkilâtında görev yapacakların, Bakanlığın merkez teşkilâtında görev yapan hâkim ve savcılar arasından; genel müdürlük daire başkanlıkları ile Strateji Geliştirme Başkanlığı daire başkanlıklarına ise meslekte fiilen en az sekiz yıl çalışmış ve ikinci dereceye yükselmiş bulunan hâkim ve savcılar arasından, Bakan tarafından atama yapılacağı öngörülmektedir.

Birinci fıkranın (b) bendinde ise, Adalet Bakanlığı Müsteşarlığına, yüksek müşavirliklerine, müsteşar yardımcılıklarına, Teftiş Kurulu Başkanlığına, genel müdürlüklerine, Strateji Geliştirme Başkanlığına, İç Denetim Başkanlığına, Teftiş Kurulu başkan yardımcılıklarına, Yargıtay ve Danıştay üyeliğine seçilme hakkını kaybetmemiş bulunan birinci sınıf hâkim ve savcılar arasından; müstakil daire başkanlıklarına, genel müdür yardımcılıklarına ve İşyurtları Kurumu Daire Başkanlığına ise birinci sınıfa ayrılmış hâkim ve savcılar arasından; Adalet müfettişliğine hâkimlik ve savcılık mesleğinde fiilen en az sekiz yıl görev yapmış ve üstün başarısı ile adalet müfettişliği hizmetinde yararlı olacağı anlaşılmış bulunanlar arasından muvafakatleri alınarak; adalet başmüfettişliğine, Teftiş Kurulunda fiilen beş yılını doldurmuş, birinci sınıfa ayrılmış ve birinci sınıfa ayrılma niteliklerini yitirmemiş olan müfettişler arasından, kıdem sırasına göre, Bakan, Başbakan ve Cumhurbaşkanının imzasını taşıyan müşterek karar ile atama yapılacağı öngörülmektedir.

İkinci fıkrada, Bakanlığın bağlı ve ilgili kuruluşlarının talepleri doğrultusunda, buralarda geçici veya sürekli olarak çalıştırılacak hâkim ve savcılarını muvafakatlerini alarak görevlendirme ve atama yetkisinin Bakana ait olduğu düzenlenmektedir.

Üçüncü fıkrada, Bakanlığın merkez, taşra ve yurtdışı teşkilâtında, bağlı ve ilgili kuruluşlarında, uluslararası kuruluş ve mahkemelerde ya da geçici yetki veya görevlendirme ile başka bir kurum, kurul veya kuruluşta olmayıp, yargı görevinden bu görevlere atanacakların muvafakatinin alınacağı öngörülmektedir.

MADDE 11 - Hâkim ve savcılarının, belli bölgelerde Kurul tarafından belirlenen sürelerle çalışma zorunlulukları bulunmaktadır. Bu durum ise hâkim ve savcılarını, özellikle mesleğin başında sık olarak atamaya tabî olmaları sonucunu doğurmaktadır. Yapılan atamalar başka kurum ve kuruluşlarda çalışan hâkim ve savcı eşlerinin de yer değiştirmesi zorunluluğunu ortaya çıkarmaktadır. Bununla birlikte, bazı kurum ve kuruluşlar kadro yetersizliğini gerekçe göstermek suretiyle hâkim ve savcı eşlerinin atamalarını yapmakta güçlük çıkartmakta, bu ise hâkim ve savcıya tabî olarak ataması yapılan eşlerin mağduriyetine neden olmaktadır.

Anayasanın “Ailenin korunması ve çocuk hakları” kenar başlıklı 41 nci maddesinin ikinci fıkrasında “Devlet, ailenin huzur ve refahı ile özellikle ananın ve çocukların korunması ve aile planlamasının öğretimi ile uygulanmasını sağlamak için gerekli tedbirleri alır, teşkilâtı kurar.” hükmüne yer verilmektedir. Anayasanın söz konusu düzenlemesi de dikkate alınarak, eşlerinin, hâkim ve savcılarının sık tayin görmeleri nedeniyle yaşadıkları sıkıntıları azaltmak amacıyla 2802 sayılı Kanunun 42 nci maddesinin üçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere yeni bir fıkra eklenmektedir.

Eklenen fıkra ile, geçici veya sürekli olarak görevlendirilen veya ataması yapılan hâkim ve savcılarının diğer kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan eşlerinin atamalarının mevzuattaki kısıtlayıcı hükümlere tâbi olmaksızın hâkim ve savcılara bağlı olarak öncelikle yapılacağı düzenlenmektedir.

MADDE 12 - Gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde, hizmetin aksamaması için kadro durumu müsait bulunan bir yargı çevresindeki hâkim veya savcıyı ihtiyaç duyulan başka bir yargı çevresinde görev yapmak üzere geçici olarak yetkili kılabilmek yetkisi mevcut düzenlemede Adalet Bakanına aitken, Anayasa değişikliğinin zorunlu sonucu olarak bu yetkinin Kurula devredilmesi amacıyla 2802 sayılı Kanunun 47 nci maddesinin üçüncü fıkrası değiştirilmektedir. Yapılan düzenlemeyle, fıkrada

belirtilen hâllerde geçici olarak yetkilendirmenin, Kurulun ilgili dairesinin başkanı veya görevlendireceği bir üye tarafından yapılması öngörülmektedir.

MADDE 13 - Maddede, Anayasa değişikliğiyle birlikte yapısı değiştirilen ve sekretarya işlemlerini kendisi yürütecek hâle gelen Kurulun da, hâkim ve savcılarını yurtdışına eğitim amacıyla göndermesinin sağlanması, ayrıca yurtdışına eğitim amacıyla gidenlerin malî hakları ve yükümlülüklerinin düzenlenmesi amacıyla 2802 sayılı Kanunun 49 uncu maddesi başlığıyla birlikte değiştirilmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, bilgi ve görgülerini artırmak, meslekleriyle ilgili staj ve araştırma yapmak, kurs, eğitim ve öğrenim görmek üzere seçilen ya da iç veya dış burstan yararlanan hâkim ve savcılarının iki yılı; doktora yapmak üzere görevlendirilenler ise üç yılı aşmamak üzere yurtdışına gönderilebilecekleri, bu sürelerin, gerekirse en çok bir katına kadar uzatılabileceği; ikinci fıkrasında, Bakanlığın merkez, taşra ve yurtdışı teşkilâtında, bağlı ve ilgili kuruluşlarında, uluslararası kuruluş ve mahkemelerde ya da geçici yetki veya görevlendirme ile başka bir kurum, kurul veya kuruluşta görev yapan hâkim ve savcılarının Bakanlıkça; diğer hâkim ve savcılarının ise Kurulca yurtdışına gönderilebilecekleri öngörülmektedir.

Maddenin üçüncü fıkrasında, yurtdışına gidenlerden üç aydan fazla yurtdışında kalanların, yurda dönüp mesleğe başladıktan sonra, yurtdışında kaldıkları süre kadar mecburî hizmet yapmak zorunda oldukları, ancak mecburî hizmet yapmadan görevden ayrılmak isteyenlerin, yurtdışında kaldıkları sürede kendilerine ödenen aylık, ödenek, tazminatlar ile her türlü ödemelerin, mecburî hizmetin eksik kalan kısmı ile orantılı miktarını iki kat olarak ödemekle yükümlü oldukları düzenlenmektedir.

Bu madde uyarınca yurtdışına gönderilenlere, aylık ve diğer her türlü ödemelerinin kanunî kesintilerinden sonra kalan net tutarının % 60'ı ile gittikleri ülkelerde sürekli görevli bulunan ve dokuzuncu derecenin birinci kademesinden aylık alan dışişleri meslek memurlarına ödenmekte olan yurtdışı aylığının 2/3'ünün ödeneceği, bunlardan iç ve dış bursla gidenlerin aldıkları burs miktarının, ödenecek 2/3 yurtdışı aylığının altında kaldığı takdirde aradaki farkın kendilerine ayrıca ödeneceği, ancak şahsen özel burs sağlayan ve bu burstan istifade etmesi için Bakanlıkça kendilerine aylıksız izin verilmesi uygun görülenlerin bu fıkra hükmünden yararlanamayacağı maddenin dördüncü fıkrasında düzenlenmektedir. Beşinci fıkrada ise, bu madde uyarınca yurtdışına gönderilenlere, dışişleri meslek memurlarına ödenen yurtdışı aylığı esas alınarak yapılacak ödemenin, her türlü vergiden muaf olduğu hükme bağlanmaktadır.

Altıncı fıkrada da, bu madde gereğince yurtdışına sürekli veya geçici görevlendirmeye gidenlerin bütün hak ve yükümlülüklerinin devam edeceği öngörülmektedir.

MADDE 14 - Maddenin mevcut düzenlemesinde, yurtdışına gideceklere ilişkin olarak 657 sayılı Devlet Memurları Kanuna atıf yapılmakla yetinilmiştir. Devlet Memurları Kanununun 79 uncu maddesindeki düzenlemeye uyum sağlamak amacıyla hâkim ve savcılarının yurtdışında sürekli ve geçici olarak görevlendirilme usul ve esaslarının belirlenmesi ve yurtdışına gidenlerin özlük haklarının düzenlenmesi yoluna gidilerek, 2802 sayılı Kanunun 50 nci maddesi, başlığıyla birlikte değiştirilmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, Bakanlığın merkez ve taşra teşkilatında, bağlı ve ilgili kuruluşlarında görev yapan hâkim ve savcılarının, uluslararası mahkeme ve kuruluşlarda görevlendirilmesinin Bakan onayı ile; bunun dışında kalanların görevlendirilmesinin ise muvafakatleri alınarak Kurulun izni ile Bakanlık tarafından yapılacağı öngörülmektedir.

İkinci fıkrasında, birinci fıkra uyarınca görevlendirilenlerin dört yılı aşmamak üzere gönderilebilecekleri ve bu sürenin gerekirse en çok bir katına kadar uzatılabileceği düzenlenmektedir.

Üçüncü fıkrasında, uluslararası kuruluş ya da mahkemelerin kadrolarına Bakan izni ile geçenlerin bu süre zarfında aylıksız izinli sayılacağı; bunlardan hâkimlik ve savcılık mesleğine geri dönmek isteyenlerin, görevlerinden ayrıldıkları tarihten itibaren otuz gün içinde Kurula başvurmaları hâlinde, Kurul tarafından başvuru tarihinden itibaren otuz gün içinde mükteseplerine uygun bir göreve atanacakları; süre geçtikten sonra başvuranların, görevden çekilmiş sayılarak haklarında 40 ıncı madde hükümlerinin uygulanacağı; bu görevlerde geçen sürelerin hâkimlik ve savcılık mesleğinde geçmiş sayılacağı, ilgilinin kademe ve derece ilerlemesinde dikkate alınacağı ve 49 uncu maddede öngörülen mecburî hizmetten düşüleceği; bu görevlerde geçen süreler için emeklilik haklarının 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 31 inci maddesinin hükümlerine uymak kaydıyla saklı kalacağı hükme bağlanmaktadır.

Dördüncü fıkrasında, Bakanlığın yurtdışı teşkilâtına atanarlara, gittikleri ülkelerde görev aldıkları unvanda sürekli görevli bulunan aynı derecede ve kademedeki aylık alan dışişleri meslek memurlarına ödenmekte olan yurtdışı aylığının tamamı ile 106 ncı maddede belirlenmiş olan yargı ödeneğinin de verileceği düzenlenmektedir.

Beşinci fıkrasında, uluslararası mahkeme ve kuruluşlarda Bakan onayı ile sürekli veya geçici olarak görevlendirilenlere ise gittikleri ülkelerde atandıkları unvanda sürekli görevli bulunan dokuzuncu derecenin birinci kademesinden aylık alan dışişleri meslek memurlarına ödenmekte olan yurtdışı aylığının tamamı ile aylık ve diğer her türlü ödemelerinin kanunî kesintilerinden sonra kalan net tutarının % 60'ının ödeneceği; uluslararası mahkeme veya kuruluşlarda görevlendirilenlere çalıştıkları kurum veya kuruluşlardan yapılan ödemelerin dışişleri meslek memurlarına ödenen yurtdışı aylığı miktarından düşüleceği öngörülmektedir.

Altıncı fıkrasında, yurtdışında eğitim, geçici veya sürekli görevlendirme ile malî haklara ilişkin usûl ve esaslarının Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle düzenleneceği belirtilmektedir.

MADDE 15 - 2802 sayılı Kanunun 54 üncü maddesinin başlığı değiştirilmekte ve maddenin birinci fıkrasından sonra gelmek üzere yeni bir fıkra eklenerek mesai, nöbet ve işlerin aksatılmaması kaydıyla, hâkim ve savcılar hakkında Devlet Memurları Kanununun ek 20 nci maddesi hükümlerinin uygulanmayacağı öngörülmektedir.

MADDE 16 - 2802 sayılı Kanunun 58 inci maddesinin başlığı değiştirilirken maddeye birinci fıkradan sonra gelmek üzere fıkra eklenmektedir.

Maddeye eklenen fıkrayla hâkim ve savcılara Kurul tarafından meslekî kimlik kartı verileceği, söz konusu meslekî kimlik kartlarının tüm resmî ve özel kuruluşlar tarafından kabul edilecek resmî kimlik kartı hükmünde olduğu öngörülmektedir.

MADDE 17 - Haklarında disiplin soruşturması ve kovuşturması yürütülen hâkim ve savcılarının yazılı ve sözlü savunmada bulunabilmeleri ve savunma haklarını genişletmek amacıyla 2802 sayılı Kanunun 71 inci maddesinin ikinci fıkrası değiştirilerek, ikinci fıkradan sonra gelmek üzere iki fıkra eklenmektedir.

Değiştirilen ikinci fıkrada, soruşturma aşamasında soruşturmayı yapanın, kovuşturma aşamasında Kurulun yedi günden az olmamak üzere verdiği süre içinde veya belirtilen bir tarihte savunmasını yazılı ya da sözlü yapmayan ilgilinin, savunma hakkından vazgeçmiş sayılacağı öngörülmektedir.

Maddeye eklenen üçüncü fıkrada, savunma talep yazısında veya sözlü savunma alınması sırasında, isnat edilen fiiller ile soruşturma konularının ayrı ayrı ve açık olarak, yer, zaman ve oluş biçimi gibi hususları içerecek şekilde ilgiliye bildirileceği; dördüncü fıkrada da, ilgililerin, soruşturma aşamasında savunmalarının istendiği andan itibaren tanık dinletme ve lehine olan delillerin toplanmasını isteme, kovuşturma aşamasında Kurul tarafından savunmalarının istendiği andan itibaren ise ayrıca, haklarındaki evrakı bizzat veya vekili vasıtasıyla inceleme, suret alma ve yeniden inceleme aşaması hariç olmak üzere Kurulda sözlü veya yazılı olarak kendisi ya da vekili vasıtasıyla savunma yapma hakkına sahip oldukları öngörülmektedir. Bu düzenlemeyle, kararı veren daire tarafından değerlendirme yapılacağı için yeniden inceleme aşamasında sadece yazılı savunma hakkı tanınmaktadır.

MADDE 18 - Anayasa değişikliğinin zorunlu bir sonucu olarak disiplin ve görev suçlarında izin ve soruşturma mercilerinin tekrar belirlenmesi amacıyla 2802 sayılı Kanunun 82 nci maddesi başlığıyla birlikte değiştirilmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında hâkim ve savcıların görevlerinden dolayı veya görevleri sırasında suç işleyip işlemediklerini, hâl ve eylemlerinin sıfat ve görevleri icaplarına uyup uymadığını araştırma ve gerektiğinde haklarında inceleme ve soruşturma işlemlerinin, ilgili dairenin teklifi üzerine Kurul Başkanının oluru ile Kurul müfettişlerine yaptırılacağı; inceleme ve soruşturma işlemlerinin, hakkında inceleme veya soruşturma yapılacak olandan daha kıdemli hâkim veya savcı eliyle de yaptırılabilceği; inceleme ve soruşturma ile görevlendirilen hâkim ve savcıların, Kurul müfettişlerinin yetkilerine sahip olduğu öngörülmektedir.

İkinci fıkrasında Bakanlığın merkez, taşra ve yurtdışı teşkilâtında, bağlı ve ilgili kuruluşlarında, uluslararası kuruluş ve mahkemelerde görev yapan hâkim ve savcılar, geçici yetki veya görevlendirme ile başka bir kurum, kurul veya kuruluştta çalışan hâkim ve savcılar; idarî görevleri yönünden savcılar; komisyon işlerine yönelik görevleri yönünden adalet komisyonu başkan ve üyeleri hakkındaki araştırmanın, inceleme ve soruşturmaların Bakan izniyle adalet müfettişlerine yaptırılacağı; inceleme ve soruşturma işlemlerinin, hakkında inceleme veya soruşturma yapılacak olandan daha kıdemli hâkim veya savcı eliyle de yaptırılabilceği; inceleme ve soruşturma ile görevlendirilen hâkim ve savcıların, adalet müfettişlerinin yetkilerine sahip olduğu hükme bağlanmaktadır.

MADDE 19 - Anayasa değişikliğiyle birlikte Kurula bağlı olarak çalışacak Kurul müfettişlerinin de maddeye işlenmesi amacıyla 2802 sayılı Kanunun 83 üncü maddesi başlığıyla birlikte değiştirilmektedir.

MADDE 20 - Hâkimlerin ve savcılarının haklarında yürütülen görev suçu soruşturmalarında sahip oldukları savunma hakkının süresi ve kapsamının genişletilmesi amacıyla 2802 sayılı Kanunun 84 üncü maddesi başlığıyla birlikte değiştirilmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, hâkim ve savcılarının görev suçu kapsamında yürütülen soruşturmalarla ilgili savunmalarının, soruşturmayı yapan görevlilerin yedi günden az olmamak üzere verdiği süre içinde yazılı şekilde veya belirlenen bir tarihte sözlü olarak alınacağı; savunma yazısında veya sözlü savunma alınması sırasında ilgiliye, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununda şüpheliye tanınan hakların hatırlatılacağı ve isnat edilen fiiller ile soruşturma konuları ayrı ayrı ve açık olarak, yer, zaman ve oluş biçimi gibi hususları içerecek şekilde maddî olayların bildirileceği; süresi içinde veya belirtilen tarihte savunmasını yapmayanın, bu hakkından vazgeçmiş sayılacağı hükme bağlanmaktadır.

Bilindiği üzere; hâkim ve savcılar hakkında, cezaî bakımdan kovuşturma yapılması izni verilmesiyle evrakın gönderildiği merci tarafından verilen kovuşturma açılması kararının yargılamayı yapacak görevli mahkemece kabul edilmesine kadar olan dönem, 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununa göre soruşturma safhasının içerisinde yer almaktadır. Söz konusu evre dâhil soruşturma aşamasında, dosya içeriğinin incelenmesi veya belgelerden örnek alınması, soruşturmanın amacını tehlikeye düşürebilecek ise 5271 sayılı Kanunun 153 üncü maddesi uyarınca kısıtlama kararı verilebilecektir. Birinci fıkradaki hükmün 5271 sayılı Kanunun 153 üncü maddesi ile birlikte değerlendirilmesi gerekmektedir. Bunun sonucu olarak hâkim ve savcılar hakkında cezaî yönden kovuşturma yapılması gerekli görülen hallerde ilgili veya müdafinin dosya içeriğini inceleme veya belgelerden örnek alma talepleri, kovuşturma açılması kararını verecek olan mercilerce dosyadaki kısıtlılık durumu göz önünde bulundurularak değerlendirilecektir. Ayrıca, üzerinde kısıtlılık kararı bulunmayan dosyalarda Kurul tarafından kovuşturma yapılması izni verilmesi durumunda ilgilinin veya müdafinin dosya içeriğini inceleme veya belgelerden örnek alma talepleri yerine getirilecektir.

Yürütülen soruşturma kapsamında, disiplin suçu ve görev suçunun bir arada bulunması durumunda, savunmanın bu maddeye göre verileceği ve evrakın tamamı hakkında görev suçuna ilişkin hükümlerin uygulanacağı ise ikinci fıkrada öngörülmektedir.

MADDE 21 - Hâkim ve savcılar hakkında yapılan araştırma, inceleme ve soruşturmanın tamamlanması üzerine Kurul ve Bakanlık tarafından yapılacak işlemler ve verilecek kararlar ayrı ayrı sayılarak madde başlığıyla birlikte değiştirilmektedir.

MADDE 22 - Hâkim ve savcılar hakkında görevlerinden dolayı veya görevleri sırasında işledikleri suçlar nedeniyle ilgisine göre Kurul veya Bakanlık tarafından kovuşturma yapılması izni verilmesi hâlinde evrakın gönderileceği merciler ve bu mercilerin yapacağı işlemlere ilişkin usûl ve esasların, yapılan Anayasa değişikliği kapsamında tekrar düzenlenmesi amacıyla, 2802 sayılı Kanunun 89 uncu maddesi başlığıyla birlikte değiştirilmektedir.

MADDE 23 - 5235 sayılı Kanunla kurulan bölge adliye mahkemelerinin 2011 yılında faaliyete geçirilecek olması ile Yargıtayın iş yoğunluğu hususları dikkate alınarak; haklarında görevlerinden dolayı veya görevleri sırasında işlenen suçlar nedeniyle 2802 sayılı Kanunun 89 uncu maddesinde belirtilen mercilerce kovuşturma açılmasına karar verilen hâkim ve savcılarının, kovuşturmalarının yapılacağı mercilerin tekrar belirlenmesi amacıyla 2802 sayılı Kanunun 90 ıncı maddesi başlığıyla birlikte değiştirilmektedir.

Hâkim ve savcılar hakkındaki soruşturma ve kovuşturma usûlleri mevzuatta özel olarak belirlenmektedir. Bu belirlemenin amaçlarından biri de hâkim ve savcı teminatı yanında, söz konusu soruşturma ve kovuşturmaların mümkün olduğunca hızlı şekilde yapılarak, hâkim ve savcılarının uzun süre şaibe altında kalmalarının engellenmesidir.

Yürürlükteki 90 ıncı madde uyarınca birinci sınıfa ayrılmış hâkim ve savcılar için kovuşturma mercii Yargıtayın görevli ceza dairesidir. Özellikle çok sanıklı ve geniş kapsamlı davalarda yürürlükteki 86 ncı madde uyarınca diğer sanıklarda hâkim ve savcıya tabî olacaklarından, onların da kovuşturması Yargıtayın görevli ceza dairesinde yapılmaktadır. Bu ise yoğun iş yükü altında bulunan ve asıl görevi kanun yolu incelemesi yapmak olan Yargıtayın işini zorlaştırmakta ve sağlıklı yargılama yapmasını engellemektedir. Ayrıca yargılamalar da uzun sürmektedir. Bu ise hâkim ve savcının uzun süre şaibe altında kalmasına neden olmaktadır.

Açıklanan nedenlerle, yukarıda belirtilen sakıncaların ortadan kaldırılması ve kovuşturmaların hızlı şekilde yapılabilmesi için hâkim ve savcılar ile iştirak hâlinde suç işleyenlerin soruşturma ve kovuşturmalarının, hâkim ve savcılarinkiyile birleştirilemeyeceği, bunların soruşturma ve

kovuşturmalarının, kendilerinin tâbî oldukları usûllere göre yürütüleceği maddenin üçüncü fıkrasında düzenlenmiştir.

MADDE 24 - Anayasa değişikliğiyle birlikte Kurulda görev yapacak hâkim ve savcıların da maddeye işlenmesi ve kabahat eylemleri nedeniyle uygulamada oluşan farklılıkları gidermek amacıyla 2802 sayılı Kanunun 93 üncü maddesi başlığıyla birlikte değiştirilmektedir.

MADDE 25 - 5982 sayılı Kanunla Anayasanın 144 ve 159 ncu maddelerinde hâkim ve savcıların denetimine ilişkin yapılan düzenlemelere paralellik sağlamak amacıyla 2802 sayılı Kanunun 99 uncu maddesi, başlığıyla birlikte değiştirilmektedir.

Maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde, hâkim ve savcıların görevlerini; kanun, tüzük, yönetmelik ve genelgelere (hâkimler için idarî nitelikteki genelgelere) uygun olarak yapıp yapmadıklarını denetleme; görevlerinden dolayı veya görevleri sırasında suç isleyip islemediklerini, hâl ve eylemlerinin sıfat ve görevleri icaplarına uyup uymadığını araştırma ve gerektiğinde haklarında inceleme ve soruşturma işlemlerinin Kurul müfettişleri tarafından yapılacağı hükme bağlanmaktadır.

Birinci fıkranın (b) bendinde de, Bakanlığın merkez, taşra ve yurtdışı teşkilâtında, bağlı ve ilgili kuruluşlarında, uluslararası kuruluş ve mahkemelerde, geçici yetki veya görevlendirme ile başka bir kurum, kurul veya kuruluştaki görev yapan hâkim ve savcılarının, idarî görevleri yönünden savcılarının, komisyon işlerine yönelik görevleri yönünden adalet komisyonu başkan ve üyelerinin denetiminin; adalet müfettişleri ile hâkim ve savcı mesleğinden olan iç denetçiler; araştırma, inceleme ve soruşturma işlemlerinin ise adalet müfettişleri tarafından yapılacağı düzenlenmektedir.

MADDE 26 - Kurul müfettişlerinin de adalet müfettişlerinin aldığı ek ödemedeki yararlanmaları amacıyla 2802 sayılı Kanunun 106 ncı maddesinin dördüncü fıkrası değiştirilmektedir.

MADDE 27 - Anayasa değişikliğinden önce Kurulun büro işlemlerini yürütmesi nedeniyle 2802 sayılı Kanunla Bakanlığa verilen yetkilerin Kurula devredilmesi amacıyla Kanunun bir çok maddesinde ibare değişikliği yapılmaktadır.

MADDE 28 - 2802 sayılı Kanuna ek maddeler eklenmektedir.

Kurul Teftiş Kurulu Başkanlığıyla Adalet Bakanlığı İç Denetim Başkanlığının 2802 sayılı Kanuna bağlı (1) ve (2) sayılı cetvellerine eklenmesi amacıyla Ek Madde 2'de düzenleme yapılmaktadır.

20/2/2006 tarih ve 2006/10809 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına ekli listenin 2 nci sırasında Adalet Bakanlığına tahsis edilen iç denetçi kadrolarının sınıf ve dereceleri değiştirilerek, 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye bağlı cetvellerin ilgili bölümlerine eklemeye yapıldığı Ek Madde 3'de hükme bağlanmaktadır.

Ek Madde 4'te ise Adalet Bakanlığı merkez teşkilâtında kullanılmak üzere, Tasarıya ilişik (1) sayılı listede yer alan kadroların ihdas edilerek, 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye ekli (II) sayılı Cetvelin ilgili bölümüne eklendiği belirtilmektedir.

MADDE 29 - 2802 sayılı Kanuna geçici maddeler eklenmektedir

Tasarıyla 5235 sayılı Kanunla kurulan bölge adliye mahkemelerine bazı görev ve yetkiler verilmektedir. Bölge adliye mahkemeleri faaliyete geçinceye kadar bu Kanunla hâkim ve savcılarının kovuşturmasıyla ilgili olarak bölge adliye mahkemelerine verilen yetki ve görevlerin, bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önceki dönemde yetkili ve görevli olan merciler tarafından yerine getirileceği geçici 19 uncu maddede hükme bağlanmaktadır.

Geçici 20 nci maddede de, 2802 sayılı Kanunun 9/A maddesinde yapılan değişiklikten önce sınava giren ve hak kaybına uğrama ihtimali bulunan adayların mağdur olmaması amacıyla geçiş hükmü getirilmektedir.

MADDE 30 - Anayasa değişikliğiyle birlikte Kurula bağlı olarak çalışacak Kurul başmüfettişlerinin de maddeye işlenmesi amacıyla 5235 sayılı Kanunun 48 inci maddesinde değişiklik yapılmaktadır.

MADDE 31 - Maddenin (a) bendiyle 2802 sayılı Kanunun yürürlükten kaldırılan hükümleri düzenlenmektedir.

Buna göre:

6087 sayılı Kanunda da hâkim ve savcılar hakkında denetim, inceleme, soruşturma ve kovuşturma yapılmasına ilişkin hükümler yer aldığından çelişki oluşmaması için 2802 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi yürürlükten kaldırılmaktadır.

Kurulun Anayasa değişikliğiyle birlikte kendi sekretaryasına sahip olması nedeniyle 2802 sayılı Kanunun 20 inci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “Personel Genel Müdürlüğüne” ibaresi yürürlükten kaldırılmaktadır.

Yeni Kurulun yapısı dikkate alınarak, ayrıca anlam bütünlüğünü sağlamak amacıyla 2802 sayılı Kanunun 22 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna” ve üçüncü fıkrasında yer alan “İtirazları İnceleme Kuruluna” ibareleri ve 29 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca” ve üçüncü fıkrasında yer alan “İtirazları İnceleme Kuruluna” ibareleri yürürlükten kaldırılmaktadır.

Adalet Bakanlığı merkez, bağlı ve ilgili kuruluşlarıyla Yargıtay ve Danıştayda görev alan hâkim ve savcılarının sicillerinin kimler tarafından doldurulacağı Kanunun 23 üncü maddesinde ayrıntılı olarak tekrar düzenlendiğinden 2802 sayılı Kanunun 25 ve 26 ncı maddeleri yürürlükten kaldırılmaktadır.

Taslakta, hâkim ve savcılarının derece yükselmelerinde ve birinci sınıf değerlendirilmelerinde, kanun yolu incelemesinden geçen not oranları kriter olmaktan çıkartıldığından, nota ilişkin esasları belirleyen 2802 sayılı Kanunun 28 inci maddesi yürürlükten kaldırılmaktadır.

Hâkim ve savcılarının hak arama hürriyetine sınırlama getiren 2802 sayılı Kanunun 76 ncı maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkraları yürürlükten kaldırılmaktadır.

Kurul daireleri ile Genel Kurulunun kararlarına karşı yapılacak yeniden inceleme talebi ile itiraza ilişkin usûl ve esaslar, Anayasa 159 uncu maddesinde yapılan değişiklik dikkate alınarak 6087 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununda ayrıntılı olarak düzenlendiğinden, Anayasa değişikliğinden önce faaliyette olan Kurulun kararlarına karşı yeniden incelemeyi ve itirazı düzenleyen 2802 sayılı Kanunun 73 üncü maddesi yürürlükten kaldırılmaktadır.

Hâkim ve savcılar ile iştirak hâlinde suç işleyenlerin soruşturma ve kovuşturmalarının hâkim ve savcılarinkiyle birleştirilmeyerek ayrı ayrı yürütülmesi öngörülmüş ve Taslağın 24 üncü maddesiyle değiştirilen 2802 sayılı Kanunun 90 ncı maddesinde de buna ilişkin düzenlemeye yer verilmiş olması nedeniyle 2802 sayılı Kanunun 86 ncı maddesi yürürlükten kaldırılmaktadır.

Hâkim ve savcılar hakkında yapılacak denetim, araştırma, inceleme ve soruşturma ile kovuşturmalar, Anayasa değişikliği dikkate alınarak Taslakla değiştirilen 2802 sayılı Kanunun 87 ve 90 ıncı maddelerde tekrar düzenlendiğinden, çelişki oluşmaması için 2802 sayılı Kanunun 100 ve 101 inci maddeleri yürürlükten kaldırılmaktadır.

Ayrıca hâkim ve savcılar hakkında yapılacak denetim, araştırma, inceleme ve soruşturma ile kovuşturmalar, bu Taslağın 22 nci ve 24 üncü maddeleriyle değiştirilen 2802 sayılı Kanunun 87 nci ve 90 ıncı maddelerinde düzenlendiğinden, çelişki oluşmaması amacıyla maddenin (b) bendinde, 5235 sayılı Kanunun 47 nci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları yürürlükten kaldırılmaktadır.

MADDE 32 -Yürürlük maddesidir.

MADDE 33 -Yürütme maddesidir.